

บทบาทของกำนันและผู้ใหญ่บ้าน อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
กับบทบาทปฏิบัติหน้าที่ตามหลักพรหมวิหาร 4
PERFORMANCE BASED ON BRAHMAVIHARA DHAMMA OF
SUB-DISTRICT HEADMAN AND VILLAGE HEADMEN IN NAKHON
CHAI DISTRICT, NAKHON PATHOM PROVINCE

ประทีป เหลืองทองคำ
ดร.สมภพ ระวังทุกข์**

วันรับ 14 / มิถุนายน / 2564
ตรวจสอบ 17-20 / มิถุนายน / 2564
ตอบรับ 27 มิถุนายน / 2564

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.ศึกษาบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการปฏิบัติหน้าที่อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม 2.ศึกษาบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักพรหมวิหาร 4 อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม 3. เพื่อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการปฏิบัติหน้าที่ ตามหลักพรหมวิหาร 4 อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

ผู้วิจัยใช้การวิจัยแบบการวิจัยคุณภาพ

(Quantitative Research) โดยเก็บข้อมูลในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งเท่านั้น กล่าวถึงวิธีการดำเนินการในการวิจัยครั้งนี้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ทำการวางแผนเขียนกรอบในการวิจัย กล่าวคือ ศึกษาวิจัยก่อนแล้วจึงนำไปเปรียบเทียบกับทฤษฎีโดยเริ่มจากประเด็นที่ต้องการวิจัยแล้วนำไปสู่การทบทวนทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจึงมาออกแบบการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไป

*นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย. อีเมล prateep0409@gmail.com

** อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย

วิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า

บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักพรหมวิหาร 4 อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ซึ่งมีประเด็นที่วิจัย 4 ด้าน คือ 1) ด้านเมตตา 2) ด้านกรุณา 3) ด้านมุทิตา 4) ด้านอุเบกขา จึงมีข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักพรหมวิหาร 4 อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมดังต่อไปนี้

ด้านเมตตา เมตตาแห่งพรหมวิหาร 4 เป็นความปรารถนาหรือความประสงค์อันเกิดขึ้นในจิตที่จะยังให้ผู้อื่นมีความสุข ภายใต้จิตอันบริสุทธิ์ อันจักนำไปสู่การเกิดความกรุณาต่อไป หมายถึง ความปรารถนาให้ผู้อื่นได้รับความสุข ความสุขเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา ความสุขเกิดขึ้นได้ทั้งกายและใจ ความสุขของคฤหัสถ์ 4 อันได้แก่ ความสุขเกิดจากการมีทรัพย์ ความสุขเกิดจากการใช้จ่ายทรัพย์ ความสุขเกิดจากการไม่เป็นหนี้ และความสุขเกิดจากการทำงานที่ปราศจากโทษ

ด้านกรุณา แห่งพรหมวิหาร 4 เป็นความปรารถนาที่จะช่วยหรือสงเคราะห์ให้ผู้อื่นให้พ้นจากความทุกข์ บนพื้นฐานจิตใจอันบริสุทธิ์ จนนำไปสู่การใช้ปัญญาเพื่อที่จะหาแนวทาง และการประพฤติดต่อการสงเคราะห์นั้นให้สำเร็จ ซึ่งจะยังให้ตนเกิดมุทิตา คือ ความอímเอิบ และยินดีต่อความสุข และการพ้นจากทุกข์ของผู้นั้นความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ ความทุกข์ คือ สิ่งเข้ามาเบียดเบียนให้เกิดความไม่สบายกายไม่สบายใจ และเกิดขึ้นจากปัจจัยหลายประการด้วยกัน

ด้านมุทิตา แห่งพรหมวิหาร 4 เป็นความอímเอิบ และยินดีในใจที่ได้เห็นผู้อื่นมีความสุข และการพ้นจากทุกข์ อันจะนำไปสู่การส่งเสริม และสนับสนุนความสุขหรือความดีนั้น ๆ ให้คงอยู่ และเจริญ

ยิ่งๆขึ้นไป อันเป็นการกำจัดกิเลสทางใจที่ยังให้เกิดแก่อุเบกขาต่อไปความพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี คือเมื่อผู้อื่นได้รับความสำเร็จ มีความสุขความเจริญก้าวหน้า ก็พลอยชื่นชมยินดีในสิ่งที่เขาได้รับ ไม่มีความอิจฉาริษยาในความสำเร็จของเขา ด้วยการพูดแสดงความยินดีบ้าง ส่งบัตรอวยพรไปแสดงความยินดีบ้าง มอบของขวัญมอบกระเช้าดอกไม้แสดงความยินดีบ้าง เป็นต้น

อุเบกขา แห่งพรหมวิหาร 4 เป็นความสงบของจิตใจด้วยการวางใจเป็นกลางต่อความสุขหรือความทุกข์ที่ตนหรือผู้อื่นได้รับ ที่ประกอบขึ้นด้วยจิตที่ปราศจากความเศร้าหมองหรือความอิจฉาริษยาต่อสิ่งนั้น ๆ การรู้จักวางเฉย หมายถึง การวางใจเป็นกลางเพราะพิจารณาเห็นว่า ใครทำดีย่อมได้ดี ตามกฎแห่งกรรม ใครทำสิ่งใดไว้สิ่งนั้นย่อมตอบสนองคืนบุคคลผู้กระทำ เมื่อเราเห็นใครได้รับผลกรรมในทางที่เป็นโทษเราก็ไม่ควรดีใจหรือคิดซ้ำเติมเขาในเรื่องที่เกิดขึ้น เราควรมีความปรารถนาดีคือพยายามช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากความทุกข์ในลักษณะที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม

คำสำคัญ: บทบาท, กำนันผู้ใหญ่บ้าน, พรหมวิหาร 4

Abstract

The Purposes of this research were as follows; 1. To study the role of village headman in performing duties according to the 4 main principles of Brahma Nakhon Chaisi district Nakhon Pathom Province 2. To study the role of village headman in performing duties In accordance with the 4 main principles 3. To suggest about the role of village headman in performing duties according to the 4 main principles

of Brahma Nakhon Chaisi distict Nakhon Pathom Province.

This Thematic is a qualitative qualification, which is the role of village headman in preforming duties according to the 4 main principles of brahma nakhon chaisi distict nakhon pathom province, 108 villages, 24 sub-districts, 24 sub-district chiefs, 84 village headmen, a total of 108 people. Nakhon Chai Si District Nakhon Pathom Province, including: 1. Mercy (love and good hope) 2. Kindness (compassion) 3. Good side (joy when others are good) 4. Bland (neutral mind)

The research found that

The role of village headman in preforming duties according to the 4 main principles of brahma nakhon chaisi distict nakhon pathom province Which has 4 research issues: 1) mercy, 2) kindness, 3) kindness 4) equanimity Therefore, there is a suggestion to solve the role of village headman in preforming duties according to the 4 main principles of brahma nakhon chaisi distict nakhon pathom province as follows

1. loving-kindness Leaders should have compassion. Management must have ideas that need to help others to overcome suffering. If the leader has much mercy People or subordinates will be happy.
2. compassion Leaders should have hearts. Please have generosity to people who are suffering. Will be able to help the suffering

people to be happy with compassion To find happiness Free from suffering

3. sympathetic joy Leaders should be happy to see people. And happy home children Is a leader that should be thought of as a delight because of the happiness of others Not envious of the success of others And are happy to see others as suffering, as leaders must find ways to help people become happy

4. equanimity Leaders should have confidence in the heart, being neutral. Both decisions And solving non-biased problems in caring for the people Makes people feel that they are getting justice

Keyword : Performance, Headmen and Village Headmen, Brahmaviharadhamma

บทนำ

พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457 เป็นพระราชบัญญัติที่กล่าวถึงการตั้งหมู่บ้าน อำนาจและหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน การแต่งตั้งกำนันและผู้ใหญ่บ้าน การลาออกจากตำแหน่งของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน การจัดตั้งอำเภอ อำนาจและหน้าที่ของอำเภอ การประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการตำบล กรรมการหมู่บ้าน แพทย์ประจำตำบลและวินัยของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบลและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน การตั้งตำบล การแต่งตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน การตั้งแพทย์ประจำตำบลและหน้าที่ของแพทย์ประจำตำบล ทั้งนี้ ตั้งแต่มีพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457 ขึ้นมา กฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายที่ประกาศใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ.2457 สมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 และมีการแก้ไขเพิ่มเติมเรื่อย

มาถึง 12 ครั้ง ตั้งแต่การแก้ไขครั้งแรก (ฉบับที่ 2 เมื่อปี พ.ศ.2486 ถึงครั้งล่าสุด (ฉบับที่ 12 ปี 2552) โดยเฉพาะเรื่องวาระการดำรงตำแหน่ง ในยุคที่ประชาธิปไตยเบ่งบานมีการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านซึ่งเดิมเคยอยู่จนเกษียณอายุเมื่อครบ 60 ปี แก้ไขมาเป็นมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 5 ปี ต่อมาในสมัยคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (คมช.) หลังการยึดอำนาจเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ.2549 สมาชิกนิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ได้แก้ไข พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฉบับที่ 11 พ.ศ.2551 ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านอยู่จนเกษียณอายุ 60 ปีเหมือนเดิม โดยช่วงนั้น คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (คมช.) ต้องการเอาใจกำนัน ผู้ใหญ่บ้านเพื่อใช้เป็นเครื่องมือต่อสู้กับ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี แต่พิสูจน์แล้วว่า ไม่เป็นผล หลังยุค คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (คมช.) สภาพบ้านเมืองได้เปลี่ยนจากชุมชนไปเป็นชุมชนเมืองมากขึ้นจนอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายมีความสำคัญ

กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีบทบาทสำคัญต่อการปกครองท้องที่ในเขตอำเภอ นครชัยศรี เพราะกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล และเป็นผู้รับนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ เพื่อนำไปสู่การบำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้แก่ราษฎรในพื้นที่ชุมชนทางอำเภอ นครชัยศรี จึงทำการจัดประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประจำทุกเดือน เพื่อมอบแนวทางการปฏิบัติงานหรือแจ้งเรื่องที่ต้องดำเนินการที่จังหวัดสั่งการตามคำสั่งของรัฐมนตรีหรือรัฐบาล พร้อมกับรับฟังผลการปฏิบัติงานในพื้นที่ ตลอดจนอุปสรรคหรือติดขัดด้านใด จากบทบาทหน้าที่เป็นผู้นำที่ดี ควรยึดหลักธรรมหรือหลักพรหมวิหาร 4 ซึ่งเป็นธรรมของหรือของท่านผู้เป็นใหญ่อันได้แก่ เมตตา คือ ความปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุข กรุณา คือ

ความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ มุทิตา คือ ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี และ อุเบกขา คือ การวางเฉย นักปกครองท้องที่เป็นหน่วยงานที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ประชาชนมีสิทธิเลือกผู้นำ มีสิทธิแสดงความคิดเห็นในการบริหารงานของผู้นำ เพราะเมื่อใดผู้นำนำหลักพรหมวิหาร 4 มาใช้ในการบริหารงานเป็นการสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนในพื้นที่ และจะเกิดประโยชน์แก่ประชาชนมากที่สุด แต่ในปัจจุบันผู้นำนักปกครองท้องที่ส่วนมากเมื่อมีอำนาจและบารมีจะใช้ความคิดของตนเองเป็นใหญ่ในการบริหารงานจนลืมนำหลักธรรมมาใช้ในการบริหาร

ดังนั้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิจัย เรื่อง บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักพรหมวิหาร 4 อำเภอ นครชัยศรี จังหวัด นครปฐม เพื่อนำผลจากการวิจัยมาบูรณาการร่วมกันกับการบริหารงานอย่างจริงจัง และต่อเนื่องเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนในตำบล และจะได้ทราบถึงความคิดเห็นของประชาชนต่อผู้นำในการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักพรหมวิหาร 4 ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หมายถึง ธรรมประจำใจอันประเสริฐ ธรรมประจำใจของท่านผู้มีความงาม ความดียิ่งใหญ่ มี 4 คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการปฏิบัติหน้าที่ อำเภอ นครชัยศรี จังหวัด นครปฐม
2. เพื่อศึกษาบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการปฏิบัติหน้าที่ ตามหลักพรหมวิหาร 4 อำเภอ นครชัยศรี จังหวัด นครปฐม
3. เพื่อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการปฏิบัติหน้าที่ ตามหลักพรหม

วิหาร 4 อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

2. ก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักพรหมวิหาร 4

3. ก่อให้เกิดข้อเสนอแนะในการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักพรหมวิหาร 4 ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

4. ทำให้เกิดการศึกษาวิจัยขยายความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักพรหมวิหาร 4 ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

หลักพรหมวิหาร 4 หมายถึง ผู้มีศักยภาพในการที่จะสร้างสรรค์และดำรงรักษาสังคมไว้โดยเฉพาะสำหรับผู้ผู้นำนั้น ต้องเป็นแบบอย่างที่จะต้องมีความพรหมวิหาร 4 เพราะพรหมวิหาร 4 นั้น เป็นธรรมในใจของคนที่มีจิตใจยิ่งใหญ่ เป็นผู้ประเสริฐ อันเป็นการแสดงถึงความเป็นบุคคลที่มีการศึกษาได้พัฒนาตนแล้วเป็นคุณธรรมพื้นฐานที่จะต้องให้มีอยู่ประจำใจ และเป็นท่าทีของจิตใจที่จะทำให้ แสดงออกหรือปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างถูกต้อง โดยสอดคล้องกับสถานการณ์ทั้ง 4 ด้าน คือ

1. เมตตา หมายถึง ความรักและความหวังดี ได้แก่ มีความรัก มีความปรารถนาดี มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การใช้กิริยา วาจาสุภาพ มีความปรารถนาให้ประชาชนเป็นสุข แสดงออกถึงความเป็นมิตรในการดูแลประชาชน

2. กรุณา หมายถึง ความสงสาร ได้แก่ มีความสงสาร ช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนให้พ้นความลำบาก ความยากจน ชี้แนะในสิ่งที่

เป็นประโยชน์ สนใจรับรู้รับฟังปัญหาของประชาชน

3. มุทิตา หมายถึง ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี ได้แก่ มีความยินดี ปลื้มปิติ เมื่อผู้อื่นประสบความสำเร็จ สนับสนุนให้มีการประกาศเกียรติคุณ ยกย่องเผยแพร่การทำความดี สนับสนุนให้ประชาชนกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง

4. อุเบกขา หมายถึง ความมีใจเป็นกลาง ได้แก่ ไม่เอนเอียงด้วยชอบหรือชัง โดยพิจารณาข้อเท็จจริง ต้องพิจารณาใคร่ครวญด้วยปัญญา มีเหตุผลด้วยความเที่ยงธรรม อดทนอดกลั้นด้วยความเยือกเย็นต่อความพุดที่ไม่เป็นมิตร วางเฉยกับรางวัลหรือสิ่งตอบแทนที่ได้รับ ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความเป็นกลาง

กำนัน หมายถึง ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกำนันในแต่ละตำบล เป็นผู้รับผิดชอบปฏิบัติตามพระราชบัญญัติปกครองท้องถิ่น ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2551 กำหนดไว้ในเขตอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

ผู้ใหญ่บ้าน หมายถึง ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านในแต่ละหมู่บ้าน เป็นผู้รับผิดชอบปฏิบัติตามพระราชบัญญัติปกครองท้องถิ่น ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2551 กำหนดไว้ในเขตอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

สรุปผลการวิจัย

สรุปข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักพรหมวิหาร 4 อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการปฏิบัติหน้าที่ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

2. เพื่อศึกษาบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

ในการปฏิบัติหน้าที่ ตามหลักพรหมวิหาร 4 อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

3. เพื่อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการปฏิบัติหน้าที่ ตามหลักพรหมวิหาร 4 อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

ดังนั้น บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการปฏิบัติหน้าที่ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้ปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือตามนโยบายของรัฐบาล จากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สรุปข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์การวิจัย บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการปฏิบัติหน้าที่ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

ด้านการปกครองท้องถิ่น การใกล้ชิดกับราษฎรในการปฏิบัติงานตามกฎหมายและแนวนโยบายของรัฐ เป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของราชการบริหารส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะในการเป็นผู้ประสานงานระหว่างราชการส่วนภูมิภาคกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การรักษาความสงบเรียบร้อยให้แก่ราษฎร การป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่าง ๆ ให้แก่ราษฎร นอกจากนี้ยังทำหน้าที่เป็นคนกลางในการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมและจัดการระงับปัญหาความขัดแย้งในท้องถิ่น และยังมีฐานะเป็นตัวแทนของรัฐ ตัวแทนของราษฎรเกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์ ความเดือดร้อนของราษฎรเพื่อนำเสนอต่อส่วนราชการ ช่วยสอดส่องดูแลในการป้องกันสาธารณภัย บำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้แก่ประชาชน

ด้านการให้บริการประชาชน การดูแลความเป็นอยู่ให้แก่ประชาชน ทำหน้าที่แทนประชาชน และราษฎรที่อยู่ในความดูแล เพื่อให้มีความสะดวกสบายในการใช้ชีวิต ไม่ให้เดือดร้อน เป็นเหมือนน้ำเย็นที่คอยดับร้อนความทุกข์ใจให้แก่ราษฎรภายใน การดูแล แล้วยังคงประสานงานกับหน่วยงาน

ราชการแทนราษฎร ทั่วไป เป็นเหมือนกระบอกเสียงของราษฎร การให้บริการแก่ประชาชนเป็นงานหลักของกำนันผู้ใหญ่บ้านอยู่แล้ว เพียงแต่อาจบางท้องที่กว้าง อาจจะดูแลไม่ทั่วถึง แต่กำนันผู้ใหญ่บ้านก็ทำสุดกำลัง ความสามารถ

สรุปข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์การวิจัย บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการปฏิบัติหน้าที่ ตามหลักพรหมวิหาร 4 มีความสำคัญดังนี้

ด้านเมตตามีความสำคัญดังนี้ ทำให้คนมีความรักกัน จึงเป็นความงดงามที่มีความสามัคคีในหมู่คนในสังคม ทำให้คนมีความปรารถนาดีต่อกัน จึงไม่มีความขัดแย้งแตกแยกขึ้นในสังคม ทำให้คนมีความช่วยเหลือกันโดยไม่คิดค่าตอบแทน ทำให้สังคมมีความสุข

ด้านกรุณามีความสำคัญ ดังนี้ ความสงสารต่อมนุษย์และสัตว์ที่มีความทุกข์ยากลำบาก ด้วยประการต่าง ๆ อันจะเป็นผลให้สังคมมีความร่มเย็นเป็นสุข มีความสามัคคีปรองดองสามารถทำกิจกรรมร่วมกันได้เป็นอย่างดี ทำประเทศชาติเป็นเมืองน่าอยู่ และมีความเจริญรุ่งเรือง สามารถแข่งขันกับประเทศต่างในโลกนี้ได้อย่างสง่างาม ความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ทั้งปวงอันจะเป็นผลให้สังคมมีความร่มเย็นเป็นสุข มีความสามัคคีปรองดองสามารถทำกิจกรรมร่วมกันได้เป็นอย่างดี ทำประเทศชาติเป็นเมืองน่าอยู่ และมีความเจริญรุ่งเรือง สามารถแข่งขันกับประเทศต่างในโลกนี้ได้อย่างสง่างาม ความช่วยเหลือสงเคราะห์มนุษย์และสัตว์ที่มีความทุกข์ด้วยกำลังกาย กำลังปัญญา และกำลังทรัพย์ อันจะเป็นผลให้สังคมมีความร่มเย็นเป็นสุข มีความสามัคคีปรองดองสามารถทำกิจกรรมร่วมกันได้เป็นอย่างดี ทำประเทศชาติเป็นเมืองน่าอยู่ และมีความเจริญรุ่งเรือง สามารถแข่งขันกับประเทศต่างในโลกนี้ได้อย่างสง่างาม ความมุ่งหวังช่วยเหลือเอื้อเพื่อเกื้อกูล มุ่งหวังสร้างประโยชน์

ส่วนรวม อันจะเป็นผลให้สังคมมีความร่มเย็นเป็นสุข มีความสามัคคีปรองดองสามารถทำกิจกรรมร่วมกันได้เป็นอย่างดี ทำประเทศชาติเป็นเมืองน่าอยู่ และมีความเจริญรุ่งเรือง สามารถแข่งขันกับประเทศต่างในโลกนี้ได้อย่างสง่างาม

ด้านมูทิตา มีความสำคัญ ดังนี้ การยินดีเมื่อเห็นผู้อื่นได้ดี เป็นสิ่งซึ่งจะเป็นการผูกมิตรที่ทำให้เกิดความสามัคคีเป็นหมู่คณะที่มีพลังทางสังคมที่มีอำนาจในการประกอบกิจกรรมที่ดีให้ประเทศชาติมีความเข้มแข็ง เกิดการสร้างสรรค์สิ่งดี ๆ ให้เกิดประโยชน์กับสังคม เพราะความไม่อิจฉาริษยาหรือกลั่นแกล้งกัน ทำให้คนในสังคมมีความเข้าใจกัน จึงทำให้สังคมและประเทศชาติมีความสุข ประชาชนมีความร่วมมือร่วมใจกันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

ด้านอุเบกขา มีความสำคัญ ดังนี้ ความเป็นกลาง คือการเป็นเจ้าหน้าที่ต้องไม่กระทำการสิ่งใดด้วยอคติ หรือลำเอียงต่อผู้หนึ่งผู้ใดจนมีคำพูดว่าสองมาตรฐาน เพราะจะเกิดความไม่เป็นธรรมขึ้นในสังคม ก่อความเดือดร้อนแก่ประชาชนทั่วไปเกิดความหวาดกลัว และแตกแยกความสามัคคี ทำให้สังคมเกิดความไม่สงบ ประเทศชาติก็จะอ่อนแอเสียหายอย่างยิ่ง เจ้าหน้าที่จึงต้องมีความเป็นกลาง ก็คือ อุเบกขา ความมีเหตุผลถูกต้องและเที่ยงธรรม เจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการตามหน้าที่โดยอาศัยเหตุผลที่ถูกต้องและเที่ยงธรรม ประชาชนจึงจะได้รับประโยชน์จากเจ้าหน้าที่ด้วยดี คืออุเบกขา ความวางเฉย ไม่ยินดียินร้ายต่อผลประโยชน์ที่เป็นอามิสสินจ้างรางวัล หรือสิ่งเร้าอารมณ์ทั้งหลาย จะเป็นเรื่องที่เจ้าหน้าที่ดำรงความยุติธรรมให้กับประชาชนได้ดีนี้คืออุเบกขา

สรุปข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์การวิจัย เสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการปฏิบัติหน้าที่ ตามหลักพรหมวิหาร 4 แนวทาง

การพัฒนา

สรุปข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาตามหลักพรหมวิหาร 4 กำนัน ผู้ใหญ่บ้านควรมีความปรารถนาให้ผู้อื่นได้รับความสุข ความสุขเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา ความสุขเกิดขึ้นได้ทั้งกายและใจ มีความเมตตาในการช่วยเหลือประชาชน ต้องการเห็นประชาชน มีความสุขมีการช่วยเหลือ พึ่งพากัน ผู้ใหญ่บ้านก็ต้องช่วยเหลือให้ประชาชนพ้นทุกข์ เป็นกลางและโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล ดังจะเห็นได้จากข้อคำถามที่เน้นเกี่ยวกับความเป็นกลาง ในด้านการส่งเสริมบุคลากรให้เข้าอบรม บริหารงาน บุคลากรของกำนันผู้ใหญ่บ้านควร ให้ทุกคนมีส่วนร่วม ต้องไม่ลำเอียงเพราะความรักใคร่ เห็นแก่พวกพ้อง ญาติมิตร ไม่ลำเอียงเพียงความกลัวอิทธิพล

อภิปรายผล

จากที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด พออภิปรายได้ดังนี้

ด้านการปกครองท้องที่ คือ การปกครองท้องที่คือการปกครองในตำบลและหมู่บ้าน เป็นการปกครองที่มีความใกล้ชิดกับราษฎรในการปฏิบัติงานตามกฎหมายและแนวนโยบายของรัฐ เป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของราชการบริหารส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะในการเป็นผู้ประสานงานระหว่างราชการส่วนภูมิภาคกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การรักษาความสงบเรียบร้อย การป้องกันและแก้ไขปัญหารากหญ้าต่าง ๆ นอกจากนี้ยังทำหน้าที่เป็นคนกลางในการไกล่เกลี่ย ประนีประนอม และจัดการระงับปัญหาความขัดแย้งในท้องที่ และยังมีฐานะเป็นตัวแทนของรัฐ ตัวแทนของราษฎรเกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์ ความเดือดร้อนของราษฎร เพื่อนำเสนอต่อส่วนราชการ ซึ่งสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ สัญญา เอี่ยมพินพันธ์ กล่าวว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการ

ปกครองท้องถิ่น ตำบล อำเภอ เพราะเป็นเหมือนผู้ประสานงานระหว่างราชการในการดูแลประชาชนในการปกครองเพราะบางครั้งหน่วยงานราชการอาจเข้าไม่ถึงในส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จึงมีบทบาทสำคัญในการดูแลท้องถิ่นส่วน

ด้านการให้บริการประชาชน คือ การดูแลความเป็นอยู่ให้แก่ประชาชน ทำหน้าที่แทนประชาชน และราษฎรที่อยู่ในความดูแล เพื่อให้มีความสะดวกสบายในการใช้ชีวิต เพื่อให้ประชาชนมีความพึงพอใจ ต่อคุณภาพการให้บริการ โดยออกแบบการบริการที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ อมรเทพ แต้พานิช กล่าวว่า การให้บริการประชาชนเป็นหน้าที่หลักในการบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่น และคอยดูแลความเป็นอยู่ของประชาชน เป็นผู้รับใช้ประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง คอยบำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้แก่ประชาชนในชุมชน ในด้านเมตตาเมตตาแห่งพรหมวิหาร 4 เป็นความปรารถนาหรือความประสงค์อันเกิดขึ้นในจิตที่จะยังให้ผู้อื่นมีความสุข ภายใต้อันตรธานบริสุทธิ อันจักนำไปสู่การเกิดความกรุณาต่อไป หมายถึง ความปรารถนาให้ผู้อื่นได้รับความสุข ความสุขเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา ความสุขเกิดขึ้นได้ทั้งกายและใจ ความสุขของคฤหัสถ์ 4 อันได้แก่ ความสุขเกิดจากการมีทรัพย์ ความสุขเกิดจากการใช้จ่ายทรัพย์ ความสุขเกิดจากการไม่เป็นหนี้ และความสุขเกิดจากการทำงานที่ปราศจากโทษ ประเภทของเมตตาแห่งพรหมวิหาร 4 เมตตาแท้ คือ ความปรารถนาที่จะให้ผู้อื่นมีความสุขอย่างแท้จริง อันประกอบขึ้นจากใจที่บริสุทธิ์ไม่แอบแฝงด้วยเพียงหวังประโยชน์แก่ตน เมตตาเทียม คือ การสร้างทำด้วยความปรารถนาหรือความประสงค์ที่จะให้ผู้อื่นมีความสุข อันประกอบขึ้นจากใจที่มุ่งหวังหวังประโยชน์แก่ตน การฝึกตนให้เกิดความเมตตา การตั้งมั่นในจิต คือ การกำหนดจิตของตน

ที่จะมีความเมตตาต่อสรรพสิ่งทั้งหลายผ่านการทำสมาธิ และการภาวนาอย่างเป็นนิจ การแผ่เมตตา คือ การภาวนาในจิตพร้อมการสวดด้วยวาจาในการแผ่เมตตาให้แก่สรรพสิ่งทั้งหลาย การแสดงออกในความเมตตาระลึกถึงความทุกข์ของผู้อื่น และยังคงให้มิทุกข์อยู่เสมอไม่เบียดเบียน รังแก หรือ เอาไร้อาเปรียบผู้อื่นมีความรัก และความปรารถนาดีที่จะเห็นผู้อื่นมีความสุขให้ความเป็นมิตรต่อคนรอบข้างให้เหตุผล ซึ่งสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ วรญาทองอุ่น กล่าวไว้ว่า เมตตา (Loving Kindness) มีความรักใคร่ที่จะให้ผู้อื่นเป็นสุขหมายถึง พฤติกรรมมีความหวังดีเพื่อให้ผู้อื่นมีความสุข มีจิตใจแผ่ไมตรีจิตสนิทสนมกับผู้อื่น หวังความดีงามแก่เขา อยากให้เขามีความสุข ไม่อยากให้มีอันตรายจากความอาฆาตบาดหมางใจกันปรารถนาให้มีความสามัคคีกลมเกลียวกัน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หวังให้เขาเจริญด้วยความรู้ความสามารถอันเป็นทางให้เกิด ลาภ ยศและชื่อเสียง รักษาตนให้ได้รับความสุขโดยสวัสดิภาพเมตตาธรรมเป็นเครื่องบำรุงอวัยวะ ร้อยใจให้จิตคิดเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน ชำระล้างเสียซึ่งมลทินคือความพยาบาท ความเห็นแก่ได้ความเห็นแก่ตัวความเห็นแก่ประโยชน์ถ้าดวงจิตมีเมตตาแล้วจะป้องกันความคิดวิปริตในทางทำลายให้ร้ายป้ายสีในทางเสียหาย ไม่เป็นความจริงได้สังคมก็จะอยู่เป็นสุของค์การก็จะสามัคคี อธิบายได้ว่า เมตตา คือความรักใคร่ที่จะให้ผู้อื่นเป็นสุข

ด้านกรุณา แห่งพรหมวิหาร 4 เป็นความปรารถนาที่จะช่วยหรือสงเคราะห์ให้ผู้อื่นให้พ้นจากความทุกข์ บนพื้นฐานจิตใจอันบริสุทธิ์ จินนำไปสู่การใช้ปัญญาเพื่อที่จะหาแนวทาง และการประพฤติดต่อการสงเคราะห์นั้นให้สำเร็จ ซึ่งจะยังให้ตนเกิดมูทิตา คือ ความอัมเมิบบ และยินดีต่อความสุข และการพ้นจากทุกข์ของผู้อื่นความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ ความทุกข์ คือ สิ่งเข้ามาเบียดเบียนให้

เกิดความไม่สบายกายไม่สบายใจ และเกิดขึ้นจากปัจจัยหลายประการด้วยกัน พระพุทธองค์ทรงสรุปไว้ว่าความทุกข์มี 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ดังนี้

ทุกข์ทางกาย คือ ความทุกข์ที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายทำให้ต้องทนกับการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ เช่น การเจ็บไข้ได้ป่วย การรู้สึกร้อนหนาว เป็นต้น

ทุกข์ทางใจ คือ ความขุ่นข้องหมองใจอันเกิดจากความผิดหวังหรือไม่ต้องตามประสงค์ในสิ่งที่ตนยึดมั่นถือมั่นในสิ่งนั้น ๆ

ประเภทของกรุณา

กรุณาแท้ คือ การสงเคราะห์ผู้อื่นให้พ้นจากทุกข์ด้วยความปรารถนาที่แท้จริง อันประกอบขึ้นจากใจที่บริสุทธิ์ไม่ได้เพียงสงเคราะห์ผู้อื่นเพราะหวังให้เขาหลงเชื่อหรือยังซึ่งประโยชน์แก่ตน

กรุณาเทียม คือ การสร้างทำสงเคราะห์ผู้อื่นให้พ้นจากทุกข์ด้วยความที่ตนมุ่งหวังให้เขาหลงเชื่อหรือเพียงเพื่อหวังในประโยชน์จากผู้อื่นหรือเพื่อเพิ่มความทุกข์ให้ผู้อื่น ให้ความช่วยเหลือหรือสงเคราะห์ผู้อื่นตามกำลังทรัพย์ของตน เช่น การบริจาคทรัพย์ให้แก่ขอทานการช่วยเหลือหรือสงเคราะห์ผู้อื่นให้พ้นจากทุกข์ ได้แก่ การนำผู้ป่วยส่งโรงพยาบาลการส่งเสริมความดีของผู้อื่นให้เจริญยิ่งขึ้น ขึ้นซึ่งสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ พระมนัส อัครธมโม (ก๊อนใหญ่) ได้วิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนมัธยมศึกษาเขตตลิ่งชันกรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนมัธยมศึกษาเขตตลิ่งชันกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยตามค่าเฉลี่ยคือ ด้านกรุณา ด้านมุทิตา ด้านอุเบกขาและด้านเมตตา 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ตามหลักพรหมวิหาร 4 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลตามความคิดเห็นของครูพบว่าเมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่เพศ ระดับการศึกษา ครูผู้สอนมีความเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ อายุ ประสบการณ์สอน ครูผู้สอนมีความเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ครูที่ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงาน ในแต่ละด้านดังนี้ ด้านเมตตา ผู้บริหารควรให้ความรักความปรารถนาดีต่อผู้ร่วมงานอย่างแท้จริง อุทิศตนให้กับสถานศึกษาให้มาก

ด้านมุทิตา แห่งพรหมวิหาร 4 เป็นความอิมเม็บ และยินดีในใจที่ได้เห็นผู้อื่นมีความสุข และการพ้นจากทุกข์ อันจะนำไปสู่การส่งเสริมและสนับสนุนความสุขหรือความดีนั้น ๆ ให้คงอยู่ และเจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไป อันเป็นการกำจัดกิเลสทางใจที่ยังให้เกิดแก่อุเบกขาต่อไปความพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี คือ เมื่อผู้อื่นได้รับความสำเร็จ มีความสุขความเจริญก้าวหน้า ก็พลอยชื่นชมยินดีในสิ่งที่เขาได้รับ ไม่มีความอิจฉาริษยาในความสำเร็จของเขา ด้วยการพูดแสดงความยินดีบ้าง ส่งบัตรอวยพรไปแสดงความยินดีบ้าง มอบของขวัญมอบกระเช้าดอกไม้แสดงความยินดีบ้าง เป็นต้น

ประเภทของมุทิตา

1. มุทิตาแท้ คือ การทำใจยินดี และแสดงออกถึงความยินดีต่อความสุข และการพ้น

จากทุกข์ของผู้อื่นด้วยจิตอันบริสุทธิ์ มิใช่แกล้งทำเพื่อหวังให้ผู้อื่นหลงเชื่อหรือหวังประโยชน์จากเขา

2. มุทิตาเทียม คือ การสร้างใจยินดีหรือแกล้งแสดงออกถึงความยินดีต่อความสุข และการพ้นจากทุกข์ของผู้อื่น เพียงเพื่อหวังให้ผู้อื่นหลงเชื่อหรือจะได้รับประโยชน์จากเขา

การแสดงออกในมุทิตา แสดงความยินดีต่อผู้อื่นด้วยจิตอันบริสุทธิ์ เมื่อเห็นผู้อื่นมีความสุข ยกย่อง สรรเสริญในความดี และความสุขที่ผู้อื่นได้รับ แนะนำหรือเสนอแนะแนวทางต่อการยังประโยชน์ของผู้อื่นให้เจริญยิ่งขึ้นไป อนุโมทนาในกุศลกรรมที่ผู้อื่นได้กระทำซึ่งสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ วีระ เพ็ญจรัส กล่าวว่า ความพลอยยินดีได้แก่ความชื่นบาน กล่าวคือความพลอยยินดีด้วยใจเมื่อเห็นผู้อื่นได้ดี เป็นหลักธรรมของผู้มีใจกว้าง ยินดีต่อความดีของ ผู้อื่น ไม่อิจฉาริษยา หรือกลั่นแกล้ง และหมายถึงการให้การสนับสนุนผู้สร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ เพื่อ ประโยชน์แก่สังคมด้วยความพลอยชื่นชมยินดี เมื่อเห็นบุคคลอื่นเขาได้ดี เพลิดเพลินยินดีในความ เจริญก้าวหน้าของเขา โดยไม่ใฝ่ใจว่าเราได้อะไร แต่ดีใจที่เห็นเขาได้อย่างนั้นมีความอ่อนโยน หมายถึง จิตที่ไม่มีความอิจฉาริษยาเจือปน มีอารมณ์แจ่มใสชุ่มชื่นตลอดกาลเวลา เห็นใครได้ดีก็ฝ่องใสชื่นอก ชื่นใจ การแสดงออกถึงความยินดีในพรหมวิหาร ไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ ทั้งสิ้นมีความพลอยยินดีที่ ผู้อื่นได้ดี ไม่คิดอิจฉาริษยากันความชื่นชมยินดีกับความสำเร็จประโยชน์จากการทำความเข้าใจตกลง กันใด

ด้านอุเบกขา แห่งพรหมวิหาร 4 เป็นความสงบของจิตใจด้วยการวางใจเป็นกลางต่อความสุขหรือความทุกข์ที่ตนหรือผู้อื่นได้รับ ที่ประกอบขึ้นด้วยจิตที่ปราศจากความเศร้าหมองหรือความอิจฉาริษยาต่อสิ่งนั้น ๆ การรู้จักวางเฉย หมายถึง การวางใจเป็นกลางเพราะพิจารณาเห็นว่า ใครทำ

ดีย่อมได้ดี ตามกฎแห่งกรรม ใครทำสิ่งใดไว้สิ่งนั้นย่อมตอบสนองคืนบุคคลผู้กระทำ เมื่อเราเห็นใครได้รับผลกระทบในทางที่เป็นโทษเราก็ไม่ควรดีใจหรือคิดซ้ำเติมเขาในเรื่องที่เกิดขึ้น เราควรมีความปรารถนาดี คือพยายามช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากความทุกข์ในลักษณะที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรมประเภทของอุเบกขา

1. อุเบกขาแท้ คือ การวางใจเป็นกลางต่อความสุขหรือความทุกข์ด้วยจิตอันที่ตนตั้งมั่นโดยแท้ มิใช่เพียงสร้างทำเพื่อให้ผู้อื่นหลงเชื่อ

2. อุเบกขาเทียม คือ การสร้างทำในการวางใจเป็นกลางต่อความสุขหรือความทุกข์ เพียงเพื่อหลอกให้ผู้อื่นหลงเชื่อในตน

การแสดงออกในอุเบกขา

ทำใจจิตเป็นกลาง ไม่มีความอิจฉาริษยาต่อความสุขที่ผู้อื่นได้รับ มีความเป็นธรรม และความเสมอภาคต่อผู้อื่น จิตใจสงบ ไม่ได้ตอบโต้สิ่งเราด้วยกายหรือวาจา ให้ความเคารพต่อความคิดและการแสดงออกของผู้อื่น ยอมรับในผลแห่งการกระทำที่ยังให้เกิดขึ้นด้วยตนหรือผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ วันวิสา มหารมย์ ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารของผู้บริหารสถานศึกษาเขตตลิ่งชันกรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารของผู้บริหารสถานศึกษาเขตตลิ่งชันกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารของผู้บริหารสถานศึกษาเขตตลิ่งชันกรุงเทพมหานคร ทุกด้านอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11) ด้านอุเบกขาอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07) ด้านเมตตาอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06) ด้านกรุณาอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03) 2) การบริหารงานตามหลักพรหมวิหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา

เขตตลิ่งชันกรุงเทพมหานครโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ สถานภาพ อายุวุฒิการศึกษา รายได้ตำแหน่ง และอายุราชการ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษา และตำแหน่ง ที่แตกต่างกันมีการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่เพศ สถานภาพ อายุรายได้และอายุราชการที่แตกต่างกันมีการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการวิจัยเรื่องบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักพรหมวิหาร 4 อำเภอ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ซึ่งมีประเด็นที่วิจัย 4 ด้าน คือ 1) ด้านเมตตา 2) ด้านกรุณา 3) ด้านมุทิตา 4) ด้านอุเบกขา จึงมีข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักพรหมวิหาร 4 อำเภอ นครชัยศรี จังหวัด นครปฐม ดังต่อไปนี้

1. ด้านเมตตา

- 1.1 ควรจัดกิจกรรมเรื่องเมตตา แนวสันตนาการให้ชาวบ้านได้ร่วม
- 1.2 ขอบทุนสนับสนุน-จากหน่วยงานของรัฐเพื่อจัดกิจกรรม

2. ด้านความ กรุณา

- 1.1 ควรจัดกิจกรรมเรื่องกรุณา แนวสันตนาการให้ชาวบ้านได้ร่วม
- 1.2 ขอบทุนสนับสนุน-จากหน่วยงานของรัฐเพื่อจัดกิจกรรม

3. ด้านมุทิตา

- 1.1 ควรจัดกิจกรรมเรื่องมุทิตา แนวสันตนาการให้ชาวบ้านได้ร่วม
- 1.2 ขอบทุนสนับสนุน-จากหน่วยงานของรัฐเพื่อจัดกิจกรรม

4. ด้านอุเบกขา

- 1.1 ควรจัดกิจกรรมเรื่องอุเบกขา แนวสันตนาการให้ชาวบ้านได้ร่วม
- 1.2 ขอบทุนสนับสนุน-จากหน่วยงานของรัฐเพื่อจัดกิจกรรม

ข้อเสนอแนะเนื้อหาวิจัย

จากการวิจัยเรื่องบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักพรหมวิหาร 4 อำเภอ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม เห็นว่าน่าจะต้องทำการวิจัยเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การใช้อำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
2. บทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัย
3. พฤติกรรมการใช้อิทธิพลของกำนันผู้ใหญ่บ้าน

บรรณานุกรม

- พระมนัส อัครคมโม (ก๊อนใหญ่). (2555). ภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนมัธยมศึกษาเขตตลิ่งชันกรุงเทพมหานคร.
- วันวิสา มหารมย์. (2554). การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารของผู้บริหารสถานศึกษาเขตตลิ่งชันกรุงเทพมหานคร.
- วรญา ทองอุ่น. (2548). มนุษย์สัมพันธ์ในองค์การ. คณะวิทยาการจัดการ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.